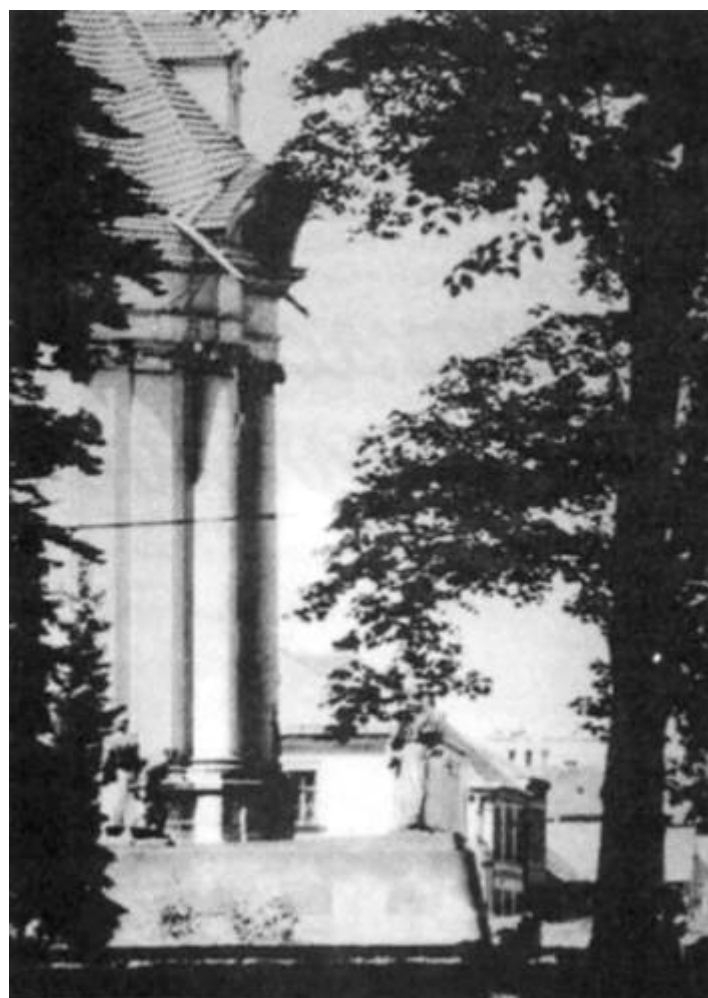

ZPRAVODAJ SMIŘIC, HOLOHLAV A RODOVA

ROČNÍK: 1988

VYŠLO: 20.4.

ČÍSLO: 2

**NAPLŇUJEME SKUTEČNOSTÍ HESLO
ZA SMIŘICE KRÁSNĚJŠÍ**

zve me vás _____

*do prvomájového
prívodu*

Proč 1. máj ve Smiřicích ?

První důvod?

Je tomu již 95 roků, co městská rada ve Smiřicích rozhodla, aby se pravidelně každým rokem – tehdy ještě pomocí dechové hudby – uskutečňoval tradiční prvomájový budíček. Před II. světovou válkou se oslava Svátku práce ve Smiřicích konávala dokonce na dvou místech – na náměstí a na školním hřišti. Pro uspořádání prvomájové oslavy tedy hovoří již téměř staletá tradice.

A další důvod?

I když bychom měli o úklid města pečovat celý rok, většinou jenom v předmájovém období se podaří zmobilizovat občany i místní závody k jarní brigádě na úklid města. Po zimě to většina ulic, zvláště ta hlavní, potřebují.

A konečně třetí důvod.

Ve Smiřicích není možné ze známých důvodů pořádat plesy, karnevaly, taneční zábavy vůbec, nehrají se zde divadla, nejsou zde větší koncerty ani větší estrády... Myslíte si, že je to tak správné? Když bychom ještě ukončili tradici prvomájových oslav, nezbyde ve Smiřicích z velkých akcí již vůbec nic. Co by nám zbylo? Jen starosti běžného života – spěch na nádraží do práce, klus pro děti do školky, honem na nákup, pro plyn...

Nevezmeme-li účast na oslavě 1. máje pouze jako povinnost, budeme moci tento svátek chápat jako možnost společně s ostatními spoluobčany ze Smiřic i okolních vesnic v určité slavnostní náladě projít městem – v klidu a beze spěchu. Po projevu neběžet hned domů, ale vyslechnout si třeba velmi pěkný koncert dechové hudby žáků lidové školy umění, při hezkém počasí se projít aspoň jednou v roce v parku, bývá otevřena smiřická Pamětní síň. Mladí by měli mít možnost (pochopitelně nejen mladí!) si dle libosti zatancovat.

Snad by nebylo dobré uvažovat o omezení májových oslav ve Smiřicích. Správnější a prospěšnější by bylo uvažovat o jejich obohacení a zpestření. Nebylo by například dobré, aby místní svazáci postavili májku a potom uspořádali její kácení doplněné dnes oblíbeným „disco“? Možná budete mít jiné a lepší nápady – zauvažujte s námi!

Těšíme se s vámi se všemi v prvomájovém průvodu na shledanou!

Májová komise při MěstNV ve Smiřicích

ZPRÁVY MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU

ZPRÁVY z RADY MěstNV

14. leden:

- 1) Plnění socialistického závazku za rok 1987:
 - a) Investiční akce: - závazek 1 653 tisíc Kčs
- skutečnost 1 675 tisíc Kčs
 - b) neinvestiční akce: Vyhodnocená organizace: TJ SOKOL – oddíl tenisu
Vyhodnocený jednatel: Petr Ducháček, člen TJ SOKOL
- 2) Příprava a další postup plynofikace města:

V radě byl schválen projektový úkol na I. etapu plynofikace města po trase: samoobsluha č. 043, Palackého ulice k Zelenině, kolem základní školy až k Fučíkově ulici.

4. únor:

- 1) Hodnoceny výsledky soutěže občanských výborů podle daných kritérií za rok 1987:
 - I. místo OV č. 4 – Holohlavy, předseda s. Bergman
 - II. místo OV č. 3 – Smiřice, předseda s. Heřman
 - III. místo OV č. 5 – Rodov, předseda s. Škarytka
 - IV. místo OV č. 1 – Smiřice, předseda s. Jágr
 - V. místo OV č. 2 – Smiřice, předseda s. Pavlík
- 2) Projednán plán práce Výboru lidové kontroly, který je zaměřen na kontrolu provozoven, služeb, obchodní sítě, kontrolu využití půdního fondu a pod.

18. únor:

Podána zpráva o stavu kriminality za rok 1987 v katastru Smiřice, Holohlavy a Rodov.

Jana Heřmanová, tajemnice MěstNV

S L U Ž B Y

Celostátně je zájem na zlepšování služeb obyvatelstvu. Proto i náš Městský národní výbor věnuje pozornost tomuto úkolu. Zaměřil se hlavně na povolování poskytování hlavně těch služeb pro obyvatelstvo, které nezabezpečují socialistické organizace. V listopadu 1987 byla ve městě otevřena Drobná provozovna služeb. Jejím vedoucím byl ustanoven s. Jaroslav Samek. Drobná provozovna služeb převzala do své činnosti zahradnictví a bude přibírat další řemeslné práce. Zatím se daří uzavírat pouze jednorázové krátkodobé smlouvy o činnosti. Cílem však je uzavírat dohody aspoň na dobu jednoho roku.

Vyzýváme touto cestou zájemce z řad našich občanů – řemeslníků, aby se u s. Samky na Městském národním výboru přihlásili. Je zájem o tyto služby: práce zednické, malířské a zámečnické. MěstNV nabízí práci pro ženy i pro muže v zahradnictví. Jistě nebudou odmítnuti ani zájemci s jinými profesemi.

Jaroslav Samek, Drobná provozovna služeb

HOSPODAŘENÍ V ROCE 1987

Příjmy MěstNV, které byly vytvořeny vlastními rozpočtovými příjmy, subvencemi a dotacemi od nadřízených orgánů, činily za rok 1987 celkem 12,265 miliónů Kčs. Upravený rozpočet byl tak v příjmech splněn na 102,9 %.

Převaha celkových příjmů nad celkovými výdaji představuje za minulý rok 271 tisíc Kčs. Vlastní rozpočtové příjmy byly na plán 1,604 mil. Kčs splněny v částce 1 579 940 Kčs tj. na 98,5 %.

Kromě vlastních rozpočtových příjmů byly MěstNV poskytovány prostředky z fondu rozvoje rezerv, globální dotace od ONV i KNV, subvence na investice a kompletní bytovou vybavenost atd. Část příjmů tvořily i sdružené prostředky místních podniků.

Celkové výdaje činily za uplynulý rok 11,994 miliónů Kčs. Všechny finanční prostředky byly vynaloženy účelně pro zajištění provozu zařízení ve správě MěstNV. Bylo dodrženo i nařízení vyšších orgánů týkající se úspory 2 % z upravených výdajů rozpočtu na rok 1987.

Hospodaření MěstNV ve Smiřicích za rok 1987 bylo schváleno Radou i plenárním zasedáním MěstNV v únoru tohoto roku.

ROZPOČET NA ROK 1988

Rozpočet hospodaření na rok 1988 je zpracován v celkové výši 1,628 mil. Kčs vlastních rozpočtových příjmů. Jedná se o příjmy ze školství, kultury, místního hospodářství a tzv. pokladní správy, což jsou daně a poplatky od obyvatelstva a daň z obratu.

Výdaje celkem jsou v rozpočtu stanoveny částkou 3,695 mil. Kčs. Jde o náklady spojené s provozem MěstNV a jeho zařízení. V roce 1988 se uvažuje s dalšími opravami místní kaple. Rozpočet není stanoven, ale počítá se s opravami v hodnotě 350 tisíc korun, které budou hrazeny ze státního rozpočtu.

Rozpočet MěstNV Smiřice pro rok 1988 je rozpracován na jednotlivá zařízení ve správě národního výboru a za jeho dodržení zodpovídají vedoucí pracovníci těchto zařízení. Plnění rozpočtových položek bude v průběhu roku sledováno a čtvrtletně vyhodnocováno.

Ing. Miroslav Burian, člen finanční komise při MěstNV

Městským národním výborem byly schváleny poplatky ze psů a poplatky z místa. Se zněním vyhlášky se můžete seznámit ve vývěsní skříni na budově MěstNV.

Plenárních zasedání MěstNV se zúčastňuje většinou malý počet našich občanů. Přijďte příště ve větším počtu. Svými diskusními příspěvky, dotazy i svými náměty pomozte řešit problémy, které se v našem městě i ve sloučených obcích stále ještě vyskytují.

SOCIALISTICKÝ ZÁVAZEK

Rok 1988 je třetím rokem realizace závěrů XVII. sjezdu KSČ, úkolů 8. pětiletého plánu a volebního plánu na léta 1987–1990. Je rokem oslav 40. výročí Vítězného února 1948.

Jsme v období, kdy celá naše společnost pod vedením KSČ realizuje linii zaměřenou na urychlení hospodářského a sociálního rozvoje cestou přestavby hospodářského mechanismu a prohloubením socialistické demokracie.

Volební programy Národní fronty přispívají k realizaci náročných úkolů 8. pětiletky. Jsou významnou formou komplexních společensko-politických integrací – řízení územního rozvoje.

K těmto významným událostem a na podporu dalšího úspěšného plnění volebního programu Národní fronty uzavřelo město socialistický závazek, který je podložen individuálními závazky občanů, organizací NF, podniků a škol. Většina závazků je zaměřena především na splnění plánovaných investičních a neinvestičních akcí „Z“ pro tento rok a ke zlepšení životního prostředí ve městě.

Zabezpečením podkladů nového socialistického závazku pro rok 1988 byl pověřen 60-tičlenný sbor poslanců, kteří navštívili všechny rodiny našeho města, seznámili je s přehledem plánovaných akcí „Z“ pro tento rok a vyzvali je k uzavření závazku.

Místním závodům a organizacím sdruženým v NF byly předány návrhy na dvojdohodu, které rovněž podpoří plnění volebního programu.

Výsledky této agitační a politické práce projednala rada MěstNV na svém zasedání dne 18. února 1988.

Součástí socialistického závazku je i Společný plán kulturně-výchovné, tělovýchovné a zájmové branné činnosti na rok 1988. V něm je zvýrazněn podíl politicko-výchovné, kulturní, tělovýchovné a zájmové branné činnosti obyvatelstva při současném zhodnocení plnění úkolů za uplynulý rok 1987. V tomto společném plánu jsou uvedeny cíle a konkrétní úkoly kulturně výchovné činnosti na rok 1988. Hlavní úkoly v tomto roce jsou hlavně zaměřeny na:

- oslavy významných politických a kulturních výročí, na názornou agitaci a propagaci
- zájmovou uměleckou činnost, tělovýchovnou a sportovní činnost, zvýšení úrovně branné výchovy
- socialistickou náplň občanských obřadů a aktů
- péči o památky, zeleň, tvorbu a ochranu životního prostředí

OBČANĚ SVĚMU MĚSTU

Socialistický závazek pro rok 1988 je podložen následujícími hodnotami neplacených brigádnických hodin:

1) Občané – rodiny podle poslaneckých obvodů:	
na investiční akce „Z“	5 229 hodin
neinvestiční akce „Z“	5 836 hodin
2) Organizace sdružené v Národní frontě	6 710 hodin
3) Místní podniky a závody	5 600 hodin
Celkem	23 375 hodin

Vlastní zájmová činnost organizací Národní fronty	10 570 hodin
Brigádnická činnost uvnitř podniků a závodů – úpravy prostředí	5 577 hodin
Celkem	16 147 hodin

Celkový socialistický závazek na rok 1988 představuje 39 522 hodin

V rámci investiční akce „Z“ budou v roce 1988 prováděny tyto stavby:

	hodnota díla	náklady
- Rekonstrukce Pohostinství v Holohlavech	800 tis. Kčs	560 tis. Kčs
- Rekonstrukce zvláštní školy	829 tis. Kčs	687 tis. Kčs
- 1. etapa plynofikace města	1 294 tis. Kčs	900 tis. Kčs

Snahou MěstNV bude zahájit práce na rekonstrukci sálu Dvorany.

Neinvestiční akce „Z“

- úprava tenisových kurtů	180 tis. Kčs	90 tis. Kčs
- sklady národního výboru	60	30
- chodníky	140	70
- tenisová zeď – SSM Holohlavy	20	10
- veřejné osvětlení	160	80
- náměstí Míru	20	10
- zeleň	20	10
- OÚNZ – ordinace pro 2. obvodního lékaře	100	50
- údržba a oprava veřejných prostranství	20	7
- údržba zeleně	10	4
Celkem	730 tis. Kčs	361 tis. Kčs

Oblast bytové politiky:

Bytový podnik zahájí modernizaci čp. 125 (pohostinství Dvorany) s dokončením v roce 1989. Modernizace domu čp. 191 byla dokončena a dům je obydlen.

Socialistický závazek na rok 1988 je velmi náročný, věříme v pomoc občanů, organizací a místních závodů a provozů. Věříme, že za přispění nás všech se podaří závazek úspěšně splnit.

Josef Koza
předseda MěV KSČ

Miloslav Koudelka
předseda MěstNV

Jana Heřmanová
tajemnice MěstNV

Jiří Hlaváček
předseda MěV NF

— SLOVO REDAKCE —

Musíme se přiznat, že nás na Městském národním výboru, v kulturní a školské komisi i redakci samotné velmi potěšila slova uznání za první číslo letošního roku. V naprosté většině se líbily nové desky, vnitřní grafická úprava i obsahová náplň. Prvním písemným kontaktem s naší redakcí byl dopis až z Prahy. Byla to vůbec první odezva jak na Zpravodaj samotný tak i první příspěvek do naší soutěže. Proto touto cestou děkujeme za dopis a zdravíme i ostatní smiřické Pražáky. Protože si myslíme, že by obsah dopisu mohl zajímat i naše čtenáře, uveřejňujeme jej celý (vynechali jsme tu část, ve které byla odpověď na naši soutěž a ty části, ke kterým se vrátíme samostatnými články ve Zpravodaji):

Jaroslav Litomiský
Praha 1 – Smečky 31

Praha, 22. února 1988

Vážení přátelé,

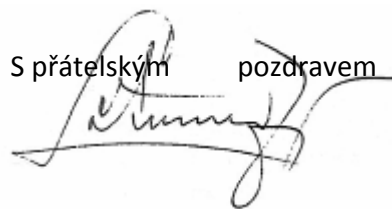
děkuji za zasílání ZPRAVODAJE! Byl jsem jím tentokrát skutečně mile překvapen. Jednak nová, vkusná obálka a jednak grafická a obsahová úroveň celého Zpravodaje, kterému byla dána svědomitá péče a ta se projevila na celém čísle.

Na jaře – datum upřesníme – budeme mít tradiční schůzku smiřických Pražanů a toto číslo Zpravodaje jim vezmu na ukázkou a nepochybuji, že se Vám přihlásí noví odběratelé, protože o dění v našich Smiřicích je stále zájem. Hlavně – zůstaňte u obsahově čtivého a dobře graficky upraveného Zpravodaje, dejte více prostoru současnému zajímavému dění a nezapomínejte na historii města, která je velmi zajímavá a měli by se s ní seznámit jednak mladí občané a jednak noví, přistěhovalí, kteří nevědí „jak to vše začalo“ a jaká bohatá byla minulost Smiřic.

Jen mne mrzí slabá návštěvnost kulturních podniků. Pamatuji si, že právě před 50 lety byla Dvorana 11-krát našlapaná k prasknutí při tehdejším, myslím dosud nejúspěšnějším představení operety „Na tý louce zelený“. A dobře se pamatuji, že návštěvnost i při jiných kulturních akcích (Hradecká filharmonie, Moravští učitelé, Smetanovo kvarteto aj.) byla vždy více než dobrá a ponejvíce při vyprodané Dvoraně! Já vím, televize a jiná dnešní táhla odtahují lidi od tolikrát hodnotnějších a zdařilejších kulturních zážitků.

Přeji Vám hodně úspěchů a spokojených čtenářů Zpravodaje a abyste měli radost ze své záslužné práce!

S přátelským pozdravem

Kromě mnoha pochvalných uznání jsme zaregistrovali dva hlasy kritické. Jeden z nich – proč píšeme tímto způsobem o kapli a o obrazu Madony? Kaple je stavitelskou památkou možno říci světového významu – je zapsána jako kulturní památka světové organizace UNESCO. A obraz po restaurování je dokladem malířského umění našich předků. Je tedy čím se chlubit!

Druhý hlas – polovinu obsahu čísla již znám. Pochopitelně, že ten, kdo se účastní pravidelně veřejného dění, je s mnoha uváděnými skutečnostmi obeznámen. Rovněž starousedlíci většinou znají údaje o pamětihodnostech Smiřic. Naše odpověď – tato část Zpravodaje je určena právě těm ostatním čtenářům. Může se stát, že máte úplně jiný vkus a nebo zcela jiné zájmy. Ale i zde platí ono známé rčení: „Někdo má rád holky, jiný vdolky nebo homolky“ nebo není na světě člověk ten, který by se zachoval lidem všem“. Platí i dnes po mnoha letech verše známého novináře Karla Havlíčka Borovského:

Máš-li málo, brkáš,
máš-li mnoho, frkáš,
máš-li toho tak, tak, tak,
spokojen nejsi nikterak.

Abyste nám však dobře rozuměli, dobře míněnou kritiku přijímáme – budeme se snažit.

Jak poznáte z tohoto čísla Zpravodaje, hledáme ještě stále definitivní tvářnost našeho časopisu. Toto číslo je vytisknuto novou technikou – zmenšením předlohy z formátu A3 na formát A4. Bude-li náhodou některé další číslo „hubenější“, berte v úvahu, že 10 dnešních stran odpovídá původním běžným 20 stranám. Proto to, co je nyní nad 10 stránek, je pro vás věnováno navíc. Tisk časopisu není levnou záležitostí. Proto jsme „zvedli“ cenu na 3, – Kčs – i tak je kryto vydání jen z části.

Některé výtisky předchozího čísla nebyly označeny vůbec číslem. Jiné výtisky byly označeny číslem 83. V obou případech je tento výtisk „2. číslem ročníku 1988“. Každý nový ročník začneme vždy jedničkou.

Vzhledem k tomu, že výrobní lhůta časopisu jsou dva měsíce, může se stát, že některá zpráva se opozdí za skutečností a nebude již aktuální – nebude v tom zlý úmysl, a to nám budete muset prominout. Naší snahou bude vás co nejvíce informovat o všem, co se ve Smiřicích a v připojených obcích děje.

Do tisku bylo dáno o víc než 150 kusů více než v roce minulém. Celý náklad Zpravodaje byl rozprodán rozesláním poštou i volným prodejem. Ujišťujeme však všechny další zájemce, že budeme schopni vyhovět jakémukoliv počtu žadatelů. O stálý odběr se můžete přihlásit na Městském kulturním středisku ve Smiřicích. Volně bude Zpravodaj k dostání v prodejnách papírnictví a tabáku ve Smiřicích. Bude k dostání i v obchodech v Holohlavech i v Rodově.

Zaznamenal jsem pro vás...

Kouření je v podstatě silnou drogovou závislostí a vážným zdravotnickým problémem. Škodlivými účinky kouření jsou však ohrožováni i ti, kteří nekouří – pasivní kuřáci.

Kuřák „konzumuje“ jen asi třetinu obsahu z každé vykouřené cigarety, zbývající dvě třetiny zplodin se jeho zásluhou vrací do okolního prostředí.

Vydechované zplodiny obsahují mimo jiné formaldehyd a čpavek. Ty způsobují známé nepříjemné pocity – pálení očí, podráždění sliznic, bolesti hlavy, kašel a dokonce i nevolnost. Vznikající oxid uhelnatý (CO), který je navíc i jedovatý, zhoršuje okysličování tkání a orgánů. V místech, kde se kouří – v restauracích, kancelářích, ale i doma a během jízdy v autě – může koncentrace oxidu uhelnatého dosáhnout až nebezpečných hodnot.

Nedobrovolným vdechováním zplodin tabáku jsou ohrožováni všichni, ale hlavně ženy a děti. Nikotin z tabáku dráždí a nepříznivě ovlivňuje nervový systém.

Proto je potěšitelné, že se stále častěji objevují nekuřácká pracoviště. I na hradeckém ONV se objevily tabulky se zákazem kouření. Potěšitelné je, že se ve Východočeském kraji snížil prodej cigaret. Rádi uveřejníme i podobnou zkušenost od nás ze Smiřic. Pokud se na nás zlobíte, že také upozorňujeme na tento problém, pak vězte:

NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT!!

My dobře víme, že si umíte poručit. Dokažte se ještě také poslechnout!

SPORTEM KE ZDRAVÍ

Člověk nežije ve svém prostředí pasivně, ale záměrnou činností přetváří své životní podmínky a tím přetváří i sebe, ovlivňuje svůj vývoj. Aby byl příznivě ovlivněn rozvoj jeho tělesné stránky, vytvořil si v různých dobách rozličné systémy cvičení, jimiž se snažil vypěstovat svou tělesnou stránku tak, jak to vyžadovala a vyžaduje společnost.

I v dnešní době má tělesná výchova velký význam pro získání tělesné zdatnosti, neboť ze života civilizovaných lidí v důsledku technického pokroku stále více ubývá dostatečná svalová činnost, bez které není možný optimální rozvoj tělesné zdatnosti člověka.

Na jedné straně narůstají individuální výkony špičkových sportovců někdy již až za hranice

lidských možností a je dokázáno, že přinášejí i zdravotní poškození. Na druhé straně průměrná zdatnost obyvatelstva stále více klesá, protože počty pravidelně sportujících a cvičících jedinců se neustále snižují.

Zpohodlnělou dospělou generaci těžko získáme pro pravidelnou tělovýchovnou činnost, protože jí chybí opravdové vědomí prospěšnosti tělesných cvičení. Chybí jí návyk pravidelných cvičení i dostatečně široké dovednosti, jež by jí umožnily uplatnění v různých tělovýchovných činnostech a v každém věku.

Proto je tak důležitou podmínkou při rozvoji tělesné výchovy rozvinutí cílevědomého a soustavného uvědomovacího procesu mezi mládeží. Proto byl na naší základní škole ustanoven metodik pro rozvoj tělesné výchovy mládeže – je jím učitel tělesné výchovy základní školy Karel Zemek. Jeho úkolem je zabezpečovat na jedné straně kádr cvičitelů pro základní a rekreační tělesnou výchovu a na druhé straně agitací mezi žáky a mládeží získávat co nejvíce pravidelně cvičících.

Ve Smiřicích je několik sportovních odvětví: základní a rekreační tělesná výchova, kuželkáři, tenisté a turisté. Pokud by se našel vedoucí a zájemci o jiné sportovní odvětví, nemělo by být snad problémem zahájit jeho činnost. Bylo by možno zahájit činnost hry košíkové, odbíjené i dalších. Staňte se i vy pravidelnými sportovci pro zlepšení své kondice a nebo pomozte jako cvičitelé.

Československá republika patří mezi státy s nejstarší tradicí tělovýchovného hnutí. Zakladatelem organizovaného tělovýchovného hnutí v naší vlasti byl Dr. Miroslav Tyrš, který v roce 1862 založil v Praze tělovýchovnou organizaci Sokol. Velmi záslužná myšlenka rozvoje tělovýchovného hnutí širokých vrstev obyvatelstva se rychle šířila do všech měst a vesnic. I tělovýchovná jednota ve Smiřicích má svou dlouholetou tradici a v červnu tohoto roku vzpomene 90 let své činnosti. Kuželkáři, kteří patří do této jednoty, oslavili v březnu tohoto roku 50 let trvání svého kuželkářského oddílu. Blahopřejeme celé tělovýchovné jednotě i kuželkářům k těmto kulatým jubileím. Přejeme jim do další práce co nejvíce obětavých cvičitelů i funkcionářů a zároveň i plné tělocvičny i ostatní sportoviště.

90 let - TJ SOKOL

V červnu tohoto roku oslaví smiřická tělovýchovná jednota 90 let svého trvání. Byla založena 12. června 1898 a byla spolu se zpěváckým spolkem Hanka a se Sborem dobrovolných hasičů jedním z prvních spolků ve Smiřicích.

Nenajde se kronikář, který by dokázal spočítat kolik cvičenců téměř doslova prošlo rukama

obětavých cvičitelů za těch 90 let při cvičení na náradí. Kolik tisíc hodin dokázali tito nejmenovaní pracovníci utrhnout ze svého volného času a nezištně je věnovat na nácvik tělocvičných besídek, akademií, okrskových a župních cvičení, sletu a spartakiád. Věnovali i mnoho času v běžných cvičebních hodinách v mužských i ženských složkách. Být funkcionářem – členem výboru znamenalo dříve poctu. Dnes horko těžko hledáme obětavého, dobrovolného pracovníka do jakékoliv funkce.

Tím více je třeba docenit, že přes veškeré potíže se podařilo udržet v našem městě tělovýchovnou organizaci, která může ve svých čtyřech oddílech: základní a rekreační tělesné výchově, v turistice, v oddíle kuželkářů a tenistů uspokojit nároky smiřických občanů na tolik potřebné sportovní vyžití a plnit tak heslo zakladatele Sokola Dr. Miroslava Tyrše –

„Ve zdravém těle zdravý duch!“

Zdeněk Runkas, člen oddílu kuželkářů

50^{LET} KUŽELEK

Jak jsme vás již v minulém čísle informovali, kuželkářský sport je na sportovní organizované základně provozován ve Smiřicích plných 50 let. Činnost smiřických kuželkářů nebyla za tu dobu vyplněna jen bohatým sportovním zápolením, ale i usilovnou budovatelskou činností při výstavbě kuželníku nad nádražím – jak je podle staré tradice zvykem říkat Na lednici.

První etapou výstavby kuželníku byl rok 1940. V březnu tohoto roku byl stanoven postup výstavby krytého kuželníku a již 9. června 1940 byla slavnostně a s pýchou zahájena činnost. První slavnostní a čestný hod měl sládek smiřického pivovaru (v té době byl opravdu ještě pivovar – vařil černé a podle odborníků dobré pivo) p. Sokol, protože měl na uskutečnění díla největší zásluhy. Následovaly čestné hody dalších vážených občanů včetně starosty Smiřic J. Čeňka a starosty Holohlav p. Krejčího. Výtěžek slavnosti a zahradního koncertu byl věnován na činnost kuželkářského kroužku.

Smiřičtí kuželkáři hostili řadu bratrských kroužků z Hradce Králové, z Trutnova, Chrudimi, Jičína, České Třebové, Jaroměře, ze Dvora Králové a z Hořic. Hrála se Habaďura, 100 hodů do plných nebo 100 hodů sdružených.

V roce 1941 měli Zálabáci 2 mužstva a v kroužku bylo tehdy registrováno 31 hráčů a 35 přispívajících členů. V té době již smiřičtí borci dosáhli prvních úspěchů. Na turnaji v Praze získal hráč Zálabáku J. Hofman Čestný diplom za 552 sražené kuželky. V roce 1942 došlo ze strany německých úřadů k zákazu spolkové činnosti a tím i skončila mistrovská soutěž. Nezbylo než čekat brzký konec války.

Po válce v neděli 24. června 1945 byla svolána valná hromada a kuželkářský kroužek Zálabáci zahajuje svou činnost v osvobozené vlasti. Vystal další budovatelský úkol – změnit dosavadní betonový kuželník za asfaltový. Díky obětavosti tehdejšího jednatele se to podařilo. Hned nato byli Zálabáci svazem kuželkářů pověřeni uspořádat mistrovství jednotlivců na 100 hodů do

plných. Během pěti týdnů zde startovalo 258 závodníků. Všichni si pochvalovali dokonalý rovný povrch nové kuželníkové dráhy.

V roce 1948 dochází ke sjednocení tělovýchovy a kuželkáři se zapojili do tělovýchovné jednoty Sokol Smiřice. Ke škodě věci se začalo koulet pouze rekreačně – vždy ve středu večer. Teprve v roce 1955 na popud tehdejšího předsedy br. Hlavatého se začalo opět se závodním koulením. V roce 1956 nechybělo mnoho a kuželkáři mohli přijít o svůj sportovní stánek – kuželník měl být adaptován na bytové jednotky – po vzájemné dohodě vše dobře dopadlo.

V roce 1958 bylo oslaveno 20 let trvání kuželkářského kroužku. V této době se pořádají turnaje družstev místních závodů a mládeže v Habaděře. Díky tomu byla navázána tradiční spolupráce s místními závody – státním statkem, s cukrovarem a lihovarem. Do soutěže mohla být přihlášena 2 mužstva. V té době začal vyvíjet požadavek na výstavbu dvoudráhy.

Stavba dvoudráhy začala brigádou v sobotu 1. června 1963. Cihly na přístavbu byly získány z bouračky. Potom došlo na budování základů, stavbu zdí, zastřešení... Práce bylo mnoho – o tom svědčí i velký počet brigádnických hodin – jen za rok 1965 jich bylo 1 156.

V lednu 1966 bylo na obě prkna položeno korkové linoleum a nová dvoudráha mohla sloužit. Již 20. února 1966 přijel první soupeř.

V dalším období se sportovalo, stále něco vylepšovalo – stalo se pravidlem, že za oddílem kuželkářů je každý rok vidět kus poctivé práce jak sportovní tak i budovatelské.

Zdeněk Runkas

PRÁCE SVAZU POŽÁRNÍ OCHRANY V HOLOHLAVECH V ROCE 1987

V lednu uspořádali holohlavští požárníci Požárnický ples. V lednu také proběhlo proškolení prohlídkových hlídek. Tyto hlídky provedly v průběhu měsíce března preventivní protipožární prohlídky. V tomto měsíci proběhla i příprava vozidel na technickou prohlídku. V květnu byla veškerá činnost zaměřena na přípravu družstev na požární soutěž v Holohlavech – této soutěži se zúčastnilo 17 družstev mužů a 3 družstva žen. V průběhu roku se tato družstva zúčastňovala různých soutěží ve Velkém Třebešově, Habřině, Dubenci, Doubravici, Lanžově, Hustiřanech, Velichovkách, Škodějově a v Černožicích. Holohlavská družstva se na těchto soutěžích umísťovala na předních místech. Požárníci uspořádali v místním parku dvě taneční zábavy. Členové odpracovali v průběhu roku celkem 1233 brigádnických hodin – na rekonstrukci místního pohostinství odpracovali 480 hodin, údržbě požární techniky věnovali 258 hodin a na pomoc zemědělství věnovali 75 brigádnických hodin. Dne 19. prosince proběhla výroční členská schůze. Schůze se zúčastnilo 34 členů a 4 hosté. Byla zhodnocena práce za uplynulé období a byl zvolen nový výbor. Pro rok 1988 byl stanoven a schválen nový závazek. Za účasti předsedy okresního výboru Svazu požární ochrany byly 13 členům odevzdány věrnostní medaile za 10, 30, 40, 50 let činnosti v požárnické organizaci. Za Národní frontu ocenila práci organizace soudružka J. Koldinská a za občanský výbor Holohlavy vyjádřil dík s. L. Bergman.

Jaroslava Koldinská

JAK POSTUPUJE PLYNOFIKACE MĚSTA

Střední tlak zemního plynu je veden od penziónu pro důchodce potrubím kolem mateřské školy ulicí Na kršovce. U Spurných se větví na dvě strany. Jedna část je již hotova a vede kolem Voltových a Hamákových na začátek Husovy ulice. Druhá větev bude teprve budována a povede od Spurných ulicí Zemanovou, Palackého na roh u prodejny Zeleniny a odtud bude pokračovat Jiráskovou ulicí.

Po rozvedení středního tlaku bude nutno vybudovat rozvod nízkého tlaku, který již bude zaváděn do jednotlivých domů. Kdy??

|| *LUDĚK MUNZAR* || *VZPOMÍNÁ NA SMIRČICE* ||

Zasloužilý umělec Luděk Munzar se narodil 20. března 1933 v Nové Včelnici. V letech 1952–1956 studoval herectví na DAMU. Po absolutoriu působil rok v Městském divadle v Mladé Boleslavi a od roku 1957 se stal členem souboru Národního divadla v Praze. Kromě mnoha divadelních rolí se uplatnil i ve filmu a také v televizi. Všichni máme ještě v paměti jeho postavu Jakuba skláře z třináctidílného Dietlova seriálu. Je nositelem vyznamenání Za vynikající práci a zasloužilým umělcem byl jmenován v roce 1982.

Ve Smiřicích chodil ve svém dětství do školy, ve Smiřicích má své příbuzné, známé, přátele a jistě i své ctitele. Jménem všech mu k jeho letošnímu dožitému životnímu jubileu přejeme hodně zdraví, spokojenosti a mnoho pěkných rolí.

Předkládáme vám, co napsal o svém dětství prožitém ve Smiřicích:

„Své dětství jsem prožil ve Smiřicích, to je malé městečko mezi Hradcem Králové a Jaroměř. Kolem je voda a louky. Labe se zátočinami, potoky, mlýnskými náhony, v létě jsme se v nich potápěli, v zimě na nich bruslili. Na jaře, když opadla voda, zůstávaly v kalužinách ryby, chytali jsme je do ruky a opékali na ohníčku.

Táta byl mlynářský dělník, dělával noční, vrátil se k ránu. Za pěkného počasí se doma jen nasnídal a šli jsme spolu do luk na žampiony, na jetel pro králíky. Táta se pak dospal u Labe, já běhal bosý v trávě a recitoval Wolkra a Šrámka, oba jsem miloval. Když se táta probudil, leželi jsme na zádech a koukali na nebe, kde lítaly větroně. Táta do nich byl zamilovaný, létání byl jeho nesplněný sen, který pak přenesl na mě. Už jako malého kluka mě vzal do Hradce na noční exhibici Novákovy akrobatické skupiny. Lítali ve tmě a naslepo, jen ve štychu reflektorů dělali kolotoč a pětadvacet lopingů za sebou, lítali přivázáni k sobě lany, vznášeli se a padali v té tmě jako lesklí pohádkoví ptáci. Tátovi zářily oči a říkal: Takhle ty budeš létat taky.

A pak přišla válka, táta se stal členem partyzánské skupiny Václavík a ve mlýně dostal na starost výměnu semleté mouky za obilí, které sedláci vozili na fůrách. Na to byly přísné předpisy, kdo kolik má dostat, jenže sedláci vždycky přivezli pár fůr obilí navíc, aby vyměnili načerno víc mouky, a říkali tátovi, pošlete si syna pro výslužku. Maminka pak z toho navařila, táta to spakoval a já

běžel v krátkých kalhotách a bílých podkolenkách, abych vypadal jako kluci z Hitlerjugend, běžel jsem do lesa na rozcestí, kde zpoza stromu vyšel nějaký pán, vzal si balíček a zmizel.

Když válka skončila, Němci prchali z blízkého letiště a odhazovali munici, aby si odlehčili, hlavně v noci to dělali, táta mě budil a já plaval přes Labe, modrý zimou, a hledal kulometné pásy, motal si patrony kolem těla a plaval zpátky, a ještě v noci jsme je s tátou zakopávali. Celou válku jsem koukal na větroně a představoval si, jak mám leteckou kuklu a pluji ve výšce, o té kukle se mi zdálo a v noci jsem se budil a šahal si pod bradu, jestli je řemínek dobře utažený, a pak se jednou ozval strašný hluk, kus nad střechou zaburácela německá štika, které vynechal motor, zřítla se, a když jsem k ní doběhl, ležela tam kukla. První kukla, na kterou jsem si v životě sáhl, a byla mokrá a lepkavá od krve a roztříštěného mozku...

Tohle všechno se skládalo dohromady; ponížené postávání v předsíních u sedláků a čekání na pár vajíček nebo kus bůčku, montování granátů s tátou, tajemství, že mám pistoli, ze které mě táta učí tajně střílet a máma o tom nic neví. Bylo to plné dětství, ale můj táta nebyl jen statečný člověk. On jenom přes válku nepil, jinak tomu občas propadal.

Je to strašný paradox, že válku jsem vnímal jako nejšťastnější údobí, protože táta nepil a choval se jako hrdina.“

Pokračování těchto vzpomínek najdete v knize Jiřího Janouška: Tváře bez svatozáře.

Knihu Jiřího Janouška: Tváře bez svatozáře si můžete vypůjčit ve zdejší Městské lidové knihovně. V této knize se dočtete i o Munzarově manželce – herečce Janě Hlaváčové.

Na dotazy autora knihy odpovídají i další naši herci a další význačné osobnosti známé ze světa sportu a umění. Vřele vám tuto knihu doporučujeme k přečtení.

Motto této knihy:

Rozhovory s lidmi,
kteří mi pomohli pochopit,
že jediné ten,
kdo dokáže mnoho obětovat,
může ještě více získat.

Na vedlejším snímku zasloužilý umělec Luděk Munzar recituje ve Dvoraně při příležitosti setkání absolventů smiřické školy v roce 1970 – škola slavila 75. výročí svého trvání.

Josef Zeman

a zvláštní školství

V Československu je nyní vybudován ucelený systém škol pro mládež vyžadující zvláštní péči. Počet žáků zvláštní školy se stále zvětšuje. Je tomu tak proto, že se zlepšil postup při vyhledávání a evidenci postižených dětí. Zařazení dítěte do zvláštní školy není v žádném případě ani potupou ani trestem. Jde o významnou pomoc společnosti dítěti při jeho další seberealizaci a zapojení do pracovního procesu a uplatnění v životě. Hlavní náplní výchovně vzdělávacího procesu na zvláštní škole – pracovní vyučování.

Smiřickou zvláštní školu navštěvuje v současné době 68 žáků. Škola má nyní 6 tříd a o vyučování a výchovu se stará 8 učitelů. Ve třídách jsou nižší počty žáků než na základní škole. To umožňuje vyučujícím věnovat se žákům v co největší míře.

V minulém čísle jsme vás seznámili s propagátorem zvláštního školství – inspektorem Josefem Zemanem. Dnes přinášíme dokončení:

Význam a úroveň Zemanovy práce přerostl podmínky v Náchodě; přešel proto jako okresní školní inspektor do Chotěboře, kde působil až do roku 1919. Zde se zvláště intenzivně věnoval pomoci postiženým dětem, kterých byl v této oblasti, zvláště vinou alkoholismu, značný počet. Vydupal doslova ze země výstavbu vychovatelny pro 300 dětí, která však nebyla nikdy využita pro tento účel v důsledku válečných událostí, ale byla použita pro potřebu tamní reálky. Těžce zklamán a roztrpčen, také poměry mezi tamním učitelstvem, přešel jako odborný pracovník na ministerstvo školství.

Ve funkci ministerského inspektora až do odchodu do důchodu v roce 1931 pracoval na ministerstvu školství. Věnoval se především výchově postižených dětí, rozšířil pole své působnosti na celou oblast republiky a navázal intenzivní styky především s Jugoslávií, Polskem a dalšími, především slovanskými, státy. Jednotnou linii této oblasti školství u nás dali spolu s universitním profesorem MUDr. Karlem Herfortem v roce 1924 založením odborné revue pod názvem „Úchylná mládež“, později přejmenované na „Paedologické rozhledy“, kterou pak po desítky let vedli. Z této doby pocházejí také stovky publikací, článků v odborných časopisech, novinových zpráv a pod. Rozsah tohoto příspěvku nedovoluje se o nich třeba jen přehledně zmínit.

Ke Smiřicím měl p. inspektor Zeman po celý život velmi dobrý vztah, i když jako dospělý se ve Smiřicích trvale nezdržoval a ani nepůsobil. Dokladem toho je publikace „Z pamětí Smiřic n./L.“ (1911), drobnější práce „Kulturní obrázky ze Smiřic“ (1904), „Mlýny na Smiřickou“ aj. s řadou příspěvků v novinách. Osobně se, pokud je mně známo, trvale stýkal s městským kronikářem Petrem Zahálkou a správcem tehdejšího muzea Karlem Vorlem. Vázal je zájem o historii, která byla Josefu Zemanovi druhým hlavním oborem činnosti.

Za svou nesmírnou, často průkopnickou práci byl p. insp. Zeman vyznamenán v Jugoslávii „Řádem sv. Sávy“ (1927) a „Řádem královské koruny“ (1935). V Československu byl vyznamenán titulem „Zasloužilý učitel“ (1957) a jeho jméno nese „Zemanovo slepecké muzeum v Praze“.

Obecním zastupitelstvem ve Svinné byl zvolen jejich prvním „Čestným občanem“ (1912), dále byl zvolen „Čestným členem“: Okresní komisí pro péči o mládež na Chotěbořsku (1920), Spolkem pro péči o slabomyslné v ČSR v Praze (1927), Svazem učitelstva pomocných škol v ČSR (1930), knižním nakladatelstvím Dědictví Komenského, Praha (1930), Pedagogickou jednotou Komenského, Praha (1932), spolkem Český slepecký tisk, Praha (1933) a dalšími.

Město Smiřice ho také uctilo zvolením za „Čestného občana“, pojmenovalo jednu z ulic Zemanovou ulicí a na rodném domku mu odhalilo pamětní desku.

V lednu tohoto roku se uskutečnila beseda nad kronikou na námět „Život a dílo insp. Josefa Zemana“. Kronikář města ing. Lubomír Kupka seznámil 30 přítomných občanů s významem života a díla tohoto významného rodáka ze Smiřic. Nutno poznamenati, že si zaslouží větší pozornosti.

V Náchodě je jeho jménem pojmenována „Zemanova zvláštní škola“. Učitelé zvláštních škol na Náchodsku uctili jeho památku v říjnu 1987 „Odborným seminářem ke 120. výročí narození Josefa Zemana“.

Pan inspektor Josef Zeman po dlouhém, plodném a záslužném životě zemřel téměř ve čtyřicetileté věku dne 12. března 1961 a je pohřben v rodinném hrobě na hřbitově v Náchodě.

Úcta a čest jeho památce!

Jaroslav Novotný, ředitel školy v. v.

ŠKOLY VOLAJÍ – S O S

Je tomu více než rok, co byl zjištěn špatný až havarijní stav stropů v budově zvláštní školy. Z tohoto důvodu bylo vyučování žáků zvláštní školy přemístěno do malé školní budovy, která byla dříve v používání základní školy. V budově zvláštní školy byly ihned zahájeny práce na rekonstrukci stropů. Vzhledem k tomu, že se počet žáků zvláštní školy neustále zvyšuje, bylo rozhodnuto, aby se přistavěly další výukové prostory. Z původní nutné rekonstrukce se stala stavebně rozsáhlá a náročná akce.

V této pětiletce má dojít ke stavbě nové školní vývařovny a jídelny na místě dnešní malé školní budovy základní školy. Postup práce může být jedině tento: dokončení adaptace budovy zvláštní školy, uvolnění malé, školní budovy, demolice této budovy a teprve potom výstavba tak potřebné školní jídelny. Je nutné vytvořit všechny možné podmínky pro urychlené dokončení prací ve zvláštní škole. Bylo by třeba, aby chodilo více brigádníků.

Na plenárním zasedání Městského národního výboru 18. února 1988 předseda MěstNV Miloslav Koudelka slíbil, že práce ve zvláštní škole budou do září tohoto roku dokončeny. V zájmu obou škol by bylo dobré, aby tento termín byl opravdu dodržen.

Stručná klimatická charakteristika roku 1987

(podle pozorování experimentálního pracoviště Českého hydrometeorologického ústavu v Hradci Králové 8).

Uplynulý rok lze v celku charakterizovat jako chladný s velmi studenou zimou a chladným deštivým létem, ale také jako rok bohatý na srážky a chudý na sluneční svit.

Teplota vzduchu

Rok 1987 jako celek byl teplotně podnormální v průměru o $-0,7\text{ }^{\circ}\text{C}$. Největší podíl na tak poměrně veliké záporné odchylce měl leden, který byl proti dvacetiletému průměru (1951–1970) o $5,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ studenější. Rovněž měsíc květen a všechny tři letní měsíce vykazují zápornou odchylku. Podzimní měsíce byly o něco málo teplejší (viz přehledná tabulka). Také měsíc prosinec svou kladnou odchylkou ($+1,3\text{ }^{\circ}\text{C}$) předznamenal až dosud abnormálně výjimečnou letošní zimu.

Absolutně nejvyšší teplota vzduchu $32,3\text{ }^{\circ}\text{C}$ byla naměřena 1. července a nejnižší $-24,3\text{ }^{\circ}\text{C}$ byla naměřena 14. ledna.

Průměrná roční teplota byla $7,60\text{ }^{\circ}\text{C}$, tj. záporná odchylka $-0,70\text{ }^{\circ}\text{C}$ od dvacetiletého průměru.

Atmosférické srážky

V roce 1987 spadlo celkem $774,2\text{ mm}$ vodních srážek (srážkový roční normál 1951–1970 činí v Hradci Králové $612,2\text{ mm}$). Uplynulý rok je tedy srážkově nadnormální rozdílem 162 mm – vyjádřeno v procentech je to $126,5\%$. Je to zhruba úhrn srážek asi dvou letních měsíců, které jsou zpravidla na srážky nejbohatší.

Sluneční svit

Uplynulý rok se svými $1476,3$ hodinami úhrnného trvání slunečního svitu za rok byl o $220,7$ hodiny chudší (průměr v letech 1951–1970 činí v Hradci Králové 1697 hodin za rok). Na tomto deficitu se výrazně podílejí s výjimkou července právě letní měsíce červen a srpen. Také všechny podzimní měsíce byly na sluneční svit skromné (viz tabulku).

Přehledná tabulka některých klimatických charakteristik

(teplota vzduchu, atmosférické srážky a sluneční svit)

Naměřeno v roce 1987 na experimentálním pracovišti Českého hydrometeor. ústavu v Hradci Králové 8:

Rok 1987	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Prům. tepl. vzduchu ($^{\circ}\text{C}$)	<u>-7,9</u>	-0,7	-0,8	9,2	11,8	15,6	<u>18,1</u>	15,6	15,1	9,6	4,7	+0,9
Odchylka od dlouhodobého tepl. průměru (1951–70) ($^{\circ}\text{C}$)	-5,5	+0,5	-1,9	+0,6	-1,2	-1,4	-0,1	-1,8	+1,1	+0,5	+0,6	+1,3
Absolutní maximální teplota vzduchu ($^{\circ}\text{C}$)	6,5	8,7	14,5	24,0	24,5	30,9	<u>32,3</u>	29,3	26,5	20,0	11,4	11,4
(datum výskytu) (den)	1.	12.	27.	30.	2.	30.	1.	25.	13.	11.	1.	29.
Absolutní minimální teplota vzduchu ($^{\circ}\text{C}$)	<u>-24,3</u>	-21,6	-13,2	-1,3	1,5	6,6	6,8	3,9	4,6	-4,1	-2,0	-11,7
(datum výskytu) (den)	14.	1.	3.	23.	8.	1.	27.	7.	30.	31.	1.	9.
Úhrn srážek (mm)	59,3	36,6	36,7	35,0	118,2	124,6	103,1	88,5	61,5	30,0	39,7	41,0
% z dlouhodobých průměrů srážk. úhrnů (1951–70) (%)	188,2	110,6	107,3	90,9	168,1	153,8	134,1	105,2	133,1	79,2	108,5	97,9
Úhrnná doba trvání slunečního svitu (hodin)	48,5	63,9	135,8	171,8	181,1	141,8	235,1	173,5	133,0	125,0	20,1	46,7
Odchylka od dlouhodobých průměrů úhrnů doby trvání slun. svitu (1951–70) (hodin)	-3,5	-8,1	+4,8	+6,8	-32,9	-87,2	+8,1	-41,5	-43,0	-2,0	-26,9	+4,7

Sněhová pokrývka

První sníh v období loňské zimy napadl před vánočními svátky (21. prosince 1986) a souvislá sněhová pokrývka v rozmezí od 9 do 17 cm se udržela jen do závěru roku 1986 (do 30. prosince, kdy sníh roztál). Nový sníh začal padat až 2. ledna 1987. Souvislá sněhová pokrývka se potom udržela až do půli února. Její maximální výška 31 cm na Novém Hradci Králové byla naměřena 29. ledna 1987.

Pro Zpravodaj Smiřic, Holohlav a Rodova vypracoval dne 26. února 1988 odborný pracovník Experimentálního pracoviště ČHMÚ v Hradci Králové 8

Josef Čeněk

AGRODAT SMIŘICE

Zpravodaj Smiřic, Holohlav a Rodova má nové desky. Bylo o nich psáno v minulém čísle. Je nutno přiznat, že kulturní a školská komise vybrala dobře z předložených návrhů. Použité motivy a vzorná grafická úprava nepotřebují další komentář.

Smiřický motiv představuje moderní budovu výpočetního závodu Agrodát s částí průmyslového, rovněž moderního závodu Pektin v pozadí.

Název Agrodát je používán od 1. ledna 1986 a nahradil dřívější pojmenování závodu „Podnik racionalizace řízení a výpočetní techniky“ se zkratkou PRŘVT – název příliš dlouhý a zkratka poněkud krkolomná a vše nesnadno zapamatovatelné.

Nové pojmenování podniku „Agrodát“ se skládá ze dvou slovních základů přejatých z latiny (ager = pole, datum = dáno). Ve středověkých listinách se totiž na konci uvádělo např.: „Dáno na zámku náchodském v den sv. Bartoloměje léta Páně 1736“. Byla-li listina sepsána v latině, tedy „dáno = datum“. Dnes používáme tento původně slovesný tvar datum jako podstatné jméno rodu středního a datum znamená: den, měsíc a rok, kdy byl spis vyhotoven, kniha vytištěna a pod.

V názvu podniku Agrodát znamená druhá část – dat spíše údaj. Pojmenování podniku tedy dobře a hlavně stručně vystihuje jeho poslání, t. j. početní zpracování zemědělských údajů pro zemědělské podniky 6 okresů Východočeského kraje. Ale o tom více až někdy příště.

(fm)

CO JE NOVÉHO KOLEM REKONSTRUKCE DVORANY

Přátelé dobře chlazeného moku dobře vědí, že pohostinství Dvorana je uzavřeno. I ostatní občané si jistě všimli, že tato budova je v rekonstrukci. V době psaní tohoto příspěvku je budova „podřezána“ a postupně dojde k její celkové úpravě. Snahou je navrátit této budově její původní ráz, který by svým stylem dobře zapadal do areálu zámku a kaple.

Je to vskutku dobrý nápad. Jsme rádi, že se Smiřice jako celek postupně modernizují. Ale původní Smiřice byly vlastně soustředěny kolem zámku. Každé město má své historické jádro, které na rozdíl od panelákové šedi vtiskuje každému městu určitou charakteristickou podobu. V žádném případě se nebudeme srovnávat s Prahou, Telčí, Novým Městem n. M. a dalšími městy, ale zachovejme také aspoň malý zbytek původních Smiřic. Městský národní výbor by měl usilovat o to, aby po rekonstrukci zámecké kaple došlo i k další údržbě a úpravám budov sousedících s kaplí a zámek. Vždyť zámecká kaple je vedena jako významná kulturní památka. Obraz Klanění tří králů byl vystavován již několikrát na světových výstavách. Kaple by se měla po úpravách stát objektem navštěvovaným jak našimi občany, tak i návštěvníky z ciziny.

Pokud vás překvapí zmínka o návštěvách z jiných zemí, pak je nutno napsat, že před započatím oprav se zde vystřídalo několik zahraničních výprav – jedna až z Anglie. Současné sousedství kaple by však nejlépe nerepresentovalo ani Smiřice, ani Československo. Podaří se v dohledné době splnit všechny plánované záměry?

A co sál Dvorany? Jednání o jeho úpravách jsou v současné době v plném proudu. Podle poslední verze bude současný sál přebudován na stupňovité hlediště s pevnými sedadly – kapacita 180–200 míst. Jevišťe bude způsobilé pro divadelní, estrádní i koncertní vystoupení. Počítá se s možností promítání diapozitivů a úzkých filmů pro přednášky. Sál bude osvětlen a ozvučen podle nejnovějších požadavků. Tato původní část Dvorany bude propojena s větším sálem, který budují Státní statky. Zde bude možno pořádat větší taneční zábavy nebo konference.

(SV)

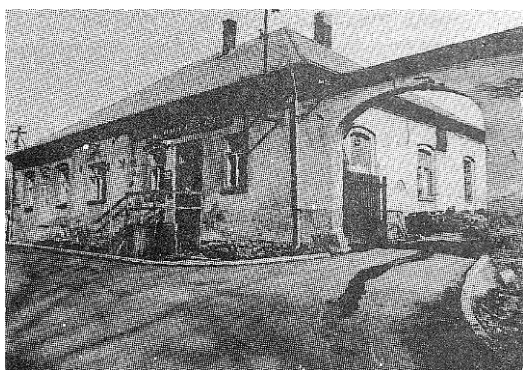
objektivem...

Mezinárodní den žen ve Smiřicích – snímek ze setkání smiřických žen s představiteli města

1. etapa plynofikace města byla již zahájena
položením potrubí středního tlaku v ulici Na kršovce.
Kdo z občanů bude topit plynem jako první?

Pohostinství v Holohlavech je v současné době v rekonstrukci. Protože i Dvorana ve Smiřicích bude mimo provoz, je třeba každé ruky k pomoci.

Řemeslo má stále zlaté dno – šikovní řemeslníci jsou stále velmi potřební a žádání. Na snímku vidíte jedno ze starších řemesel – pokládání šindele na střeše naší kaple.

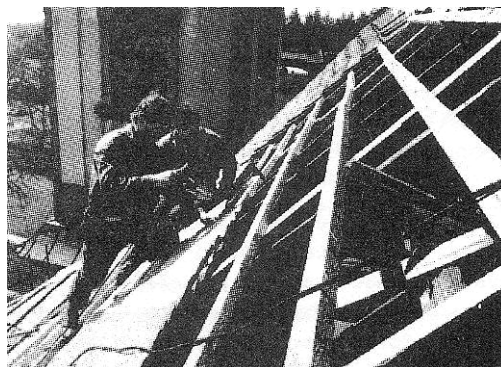
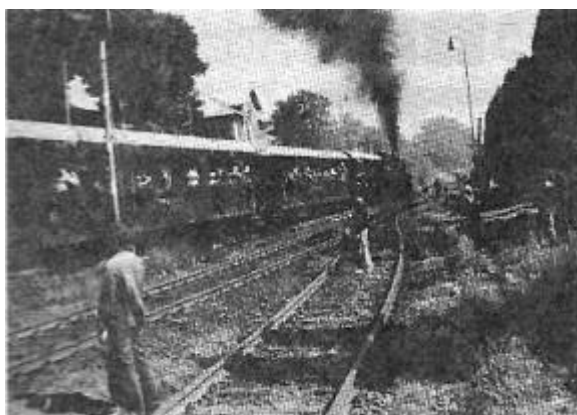

Foto: Václav Prostředník

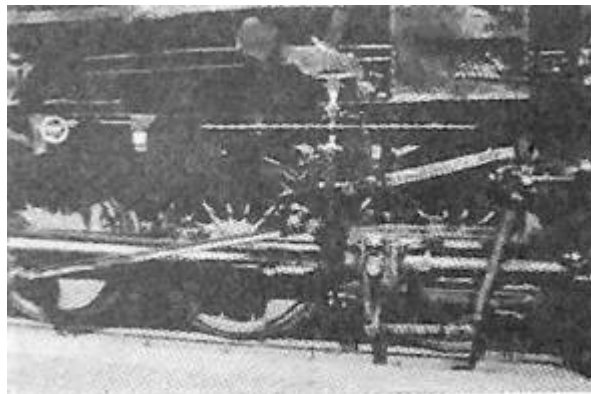

130
LET
ŽELEZNICE
VE SMIŘICÍCH

Některé věci bereme v dnešní době jako samozřejmost. Jednou z nich je i železnice. Je to tím, že 20. května tohoto roku tomu bude již dlouhých 130 roků, kdy Smiřicemi projel slavnostně s hudbou první vlak tažený parní lokomotivou. V tomto čísle bychom vám chtěli tuto událost přiblížit svědectvím tehdejšího kronikáře. Snímky ani kresby z té doby nemáme. Proto vám předkládáme tři fotografie z jízdy „historického“ vlaku ze 6. června 1987. Vlak jel z Hradce Králové do Jaroměře neobvyklou cestou – přes Sadovou, Hoříněves, Sendražice a Smiřice. Byl tažen lokomotivou vyrobenou v roce 1916 strojírnami závodu Breitfeld a Daněk ve Slaném s označením ČSD 434.2186. Na snímcích je patrné, že parní lokomotiva byla na svou dobu

důmyslným strojem a obrázek ze smiřického nádraží ukazuje, že zájem byl opravdu veliký. Velký oblak kouře byl pěkný pro fotografa, méně však odpovídá dnešním ekologickým požadavkům. Účinnost přeměny tepelné energie na mechanickou nedosahovala ani 10 % a i to je na dnešní dobu neúnosným plýtváním energií. Proto dnešní vlaky tahají motorové a elektrické lokomotivy.

(hr)

Z HISTORIE ŽELEZNICE

Jan Bohaboj Mitiska, první smiřický kronikář, nám zanechal ve svých zápiscích autentické svědectví. Nejen o dějích ve Smiřicích, ale i o událostech celostátního významu. O stavbě železnice Pardubice–Liberec je to svědectví naprosto bezprostřední. Snad i proto, že pro venkovského kaplana byla stavba železnice něčím úplně neznámým a obrovským.

22. září 1856 se dle záznamu „to nejprvnější lopatou do země zapíchnutí stalo u Pardubického nádraží“. J. B. Mitiska přišel do Smiřic 6. února 1857 a při svých každoměsíčních pěších cestách do Jaroměře (chodil si tam pro měsíční služné) pozoroval zeměměřiče a „fangličkáře“. Vyměřená trasa pro železnici byla značena kolíky, dlouhými dva střevice (stopy; 1 vídeňská stopa měřila 31,608 cm). Železnice byla stavěna důkladně a zároveň úsporně. Za jednu drážní míli (pokud byla shodná s poštovní, měřila přibližně 7 586 m) bylo placeno 809 213 zlatých = 1 618 426 korun. Porovnání s dnešními cenami je ale problém pro počítač. Tehdy přišel jeden kilometr přibližně na 200 000 korun, dnes bychom cenu počítali v miliónech.

Ve Smiřicích byla trasou dráhy zachycena jedna ulice „Smiříček“ (západní část Smiřic – poznámka redakce) a domy čp. 65, 48, 49, 50 a 54 musely být zbořeny. Průkopy byly samozřejmě dělány ručně, stejně jako navážení náspů. Odkopaný materiál byl navážen do prostoru od Smiřic k Černožicím. Takto vytvořené náspy byly natolik předimenzovány, že se po nich jezdí do dneška se zátěžemi mnohonásobně vyššími, než na jaké byly stavěny.

O tempu výstavby svědčí i to, že 19. května 1858 byla trať z Pardubic do Hradce Králové a 20. května 1858 až do Josefova ukončena. Stejněho dne byla uskutečněna zkušební jízda.

Opět slovy J. B. Mitisky: „Ve 2 hodiny společně s hudbou přijel vlak od Hradce, zastavil a zdejší městská rada, kronikář zámecký kněz a výbor, a v prvním voze radostná hudba doprovázela nás do Josefova. Dne 31. května jel vlak teprve po prvé z Pardubic až do Králové Dvora, a pak každých 8 dnů o jednu stanici dál, až do Liberce.“

Z počátku byl u lednice jen strážník a expedit, až roku 1863 musel býti vystaven magacín pro náklad i telegraf a pak ještě docela nádraží a docela nový příjezd (nástupiště).“

Z archivních materiálů zpracoval ing. Lubomír Kupka, kronikář města

víte, že ?

Na balustrádě u zámku zmizela písmena „VELKOVÝKRMNY SMIŘICE“. Již dlouho bylo poukazováno na to, že se právě takový nápis nehodí k historickým budovám. Změna názvu zemědělského podniku ukázala na to, že tak nákladné označení snad ani není nutné. Kolikrát byl nápis rozsvícen? Doufejme, že se tam neobjeví nápis nový!

•

Prostor od nádraží do středu města dostává lepší vzhled. Před provozovnou Dřevotvaru vznikne naše malé „autobusové nádraží“. Již je zde vybudovaná komunikace pro otáčení autobusů. Dotazem na hospodářsko-správním odboru MěstNV jsme se dověděli, že zde bude ještě postaven jednoduchý přístřešek pro cestující. Na záhonu bude parková úprava.

•

„Nový kabát“ dostaly dva domy blízko nádraží – provozovna Dřevotvaru a dům s opravnou obuvi Tvorba. Velmi se tím zlepšil první dojem při cestě od nádraží do středu města. Zeptali jsme se, zda se uvažuje i o vylepšení domu se samoobsluhou „u Hradeckých“. Dostali jsme kladnou odpověď – ještě letos má být tato budova opatřena omítkou.

•

Bývalá šrotovna – mlýn má být pro havarijní stav zbourána. Provoz v ní je už zastaven. K zahájení bourání mělo dojít už v listopadu roku 1987. Protože však Zemědělský zásobovací a nákupní závod neměl potřebné peníze (na tyto práce je potřeba počítat s částkou větší než 2 milióny Kčs!), mechanismy připravené k demoličním pracím odjely. Podnik musí shánět potřebné peníze. Demolice je nutná pro uvolnění prostoru pro budoucí výstavbu Smiřice–Sever.

•

Už dlouho se připravuje definitivní úprava náměstí mezi restaurací Labe, samoobsluhou a poštou – mimochodem je to náměstí Míru. Pokud skutečnost nepředběhne vydání našeho časopisu, potom vás můžeme informovat, že uprostřed plochy bude umístěna kašna – vodotrysk. Okolo bude vydlážděn chodník, kde budou i lavičky. Již v jarních měsících má být vše hotovo. Počítá se s tím, že by na tomto náměstí mohla být obnovena tradice trhů – pěstitelé by zde mohli zájemcům prodávat své výpěstky (zeleninu i ovoce).

MOUDRÉ MYŠLENKY:

George Santayana:

Proti narození a proti smrti není léku – v mezidobí zachovej radost.

Lue Vauvenargues:

Manželství s dobrou ženou je jako přístav v bouři – se špatnou jako bouře v přístavu.

ZPRÁVA REDAKCE

Děkujeme touto cestou všem, kteří přispěli svými příspěvky do prvních dvou čísel Zpravodaje v tomto roce. Některé příspěvky byly i velmi podnětné a vrátíme se k nim samostatnými články v dalších číslech. Velmi nás potěšíte, když i nadále nám budete přispívat do našeho společného časopisu. Přivítáme vše, co se týká Smiřic a přilehlých obcí. Přivítáme i zprávy ze závodů – zvláště, když nám napíšete o změnách v rámci přestavby, o modernizaci, o nových formách práce. Věříme, že větší okruh čtenářů bude zajímat dění v jednotlivých společenských organizacích.

Znovu zdůrazníme naše přání – chceme, aby Zpravodaj byl svým obsahem přitažlivý a abyste v každém čísle našli pro sebe aspoň něco zajímavého.

Žáci základní školy budou roznášet Zpravodaj stálým předplatitelům. Pokud náhodou některé číslo nedostanete, obraťte se na Městské kulturní středisko. Část nákladu bude dána do volného prodeje v prodejnách tabáku a papírnictví ve Smiřicích a na zkoušku i v prodejnách Jednoty v Holohlavech a v Rodově. Znovu vás upozorňujeme, pokud budete mít zájem o trvalý odběr, můžete se kdykoliv přihlásit na MKS. Můžeme vyhovět i zvýšenému zájmu.

V prvním čísle jsme vyhlásili soutěž. Na první otázku nám přišly pouze dvě odpovědi – věříme, že většina obraz neznala. V dalším čísle vás s tímto obrazem seznámíme. Cílem soutěže není vás jen vyzkoušet, ale zároveň vás seznamovat s našimi pamětihodnostmi.

Ve druhém úkolu soutěže se přidržíme historie Smiřic. Dřívější majitelé Smiřic – Šternberkové – měli ve znaku osmicípou hvězdu. Napište na adresu MKS, na kterých budovách ve Smiřicích nebo v Holohlavech je umístěn tento znak? Znovu připomínáme, že na konci roku bude vyhodnocení soutěže a nejlepší nebo vylosovaný účastník obdrží od MěstNV upomínkovou cenu.

Ačkoliv toto číslo vlastně obsahuje 40 strojem psaných stran (tiskem zmenšeno!), nepodařilo se nám umístit do tohoto čísla 2. zastavení procházky městem – vynahradíme příště.

Školní perličky:

- Lékař používá na vyšetření odborné přístroje a když nejde proud, použije sestru.
- Horečka se roztahuje v teploměru, nebo se schovává pod paží.
- Když je člověk nemocný na nervy, škube obličejem. Říkáme, že má tikání.
- Hygiena je šelma psovitá.
- Aby lázně nevyschly, mají v zemi prameny.
- Víčko nám chrání oko před úrazem a před šimráním.
- Píchla mě včela do zadečku až z toho umřela.

ZPRAVODAJ Smiřic, Holohlav a Rodova vydává Městský národní výbor ve Smiřicích.

Evidenční číslo 10/88.

Řídí redakční rada – odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Grafická úprava: Růžena Knapová, Milena Seidlová.

Vychází nepravidelně 4–5x ročně.

Příspěvky zasílejte na adresu Městské kulturní středisko, Smiřice.

Tiskne: AGRODAT, Nové Město nad Cidlinou – 371/88

Cena jednoho výtisku je 3,- Kčs. Uzávěrka 3. čísla roku 1988 bude 20. května.